

**HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE - KUNTAYHTYMÄN
TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS**

2010 - 2012

luonnos 25.5.2009

HELSINKI
ESPOO
VANTAA
KAUNIAINEN
KERAVA
KIRKKONUMMI

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	2
2	ALUSTAVA TALOUSARVIO	3
3	TULOSLASKELMA	4
3.1	LIPPUTULOT	5
3.2	TAKSA- JA LIPPUJÄRJESTELMÄN MUUTOKSET	7
3.3	TARIFFITUKI.....	8
3.4	MUUT TOIMINTATULOT	9
3.5	TOIMINTAMENOT	9
3.6	HSL:N ORGANISAATIO	10
3.7	INVESTOINNIT	11
3.8	KUNTAYHTYMÄN RAHOITUS	13
4	LIIKENTEEN PALVELUTASO	14
4.1	SEUTULIIKENNE PÄÄKAUPUNKISEUTU	14
4.2	KERAVAN SEUTULIIKENNE	15
4.3	KIRKKONUMMEN SEUTULIIKENNE.....	15
4.4	HELSINGIN SISÄINEN LIIKENNE	16
4.5	ESPOON JA KAUNIAISTEN SISÄINEN LIIKENNE.....	17
4.6	VANTAAN SISÄINEN LIIKENNE	19

LIITTEET

LIITE 1	Bussiliikenteen muutokset 2010 - 2012
LIITE 2	Seutuliikenteen km-suoritteet, menot ja lipputulot 2010 - 2012
LIITE 3	Laskelmat kuntien tariffituesta 2010-2012

JOHDANTO

Helsingin seudun liikennekuntayhtymä HSL aloittaa toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymän perustavat ja sen jäseniä ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi. Myöhemmin myös muut Helsingin seudun kunnat voivat liittyä kuntayhtymään.

Kuntayhtymän perustamista edellyttävä Laki pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta on ollut valmisteltavana samanaikaisesti.

Kuntayhtymän perussopimus, jossa määritellään kuntayhtymän toiminnan puitteet, hyväksyttiin Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Kirkkonummen valtuustoissa joulukuussa 2008 ja Keravan valtuustossa tammikuussa 2009 ja siihen tehdyt tekniset tarkistukset toukokuussa 2009.

Kuntayhtymän tehtäväalue kattaa jäsenkuntien joukkoliikenteen, junaliikenteen osalta VR:n pääkaupunkiseudun lähiliikenteen sekä toimialueella harjoitettavan henkilöliikennelain mukaisen liikenteen.

Perussopimuksen mukaisesti HSL:n tehtävänä on

- Suunnitella ja järjestää toimialueensa joukkoliikennekokonaisuus ja edistää sen toimintaedellytyksiä,
- päättää toimivaltansa puitteissa toimialueensa liikenneluvista,
- vastata jäsenkuntiensa liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta,
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta,
- hyväksyä toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmä sekä liikenteen taksat,
- vastata matkalippujen tarkastuksesta,
- päättää ja hankkia toimialueensa bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunapalvelut,
- osallistua joukkoliikenteen infrastruktuurin kehittämis- ja ylläpitoinvestointien suunnitteluun yhdessä kuntien ja muiden asianomaisten tahojen kanssa,
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen matkustajainformaatio- ja muista tietoteknisistä järjestelmistä sen mukaan kuin siitä kuntien kanssa tarkemmin sovitaan,
- huolehtia valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakamisesta liikennemuodoittain,
- hoitaa muutoinkin toimivaltaansa kuuluvaa joukkoliikennettä koskevaa jäsenkuntien keskinäistä sekä jäsenkuntien ja muiden tahojen välinen yhteistyö sekä
- huolehtia muista viranomaiselle säädetyistä tehtävistä.

ALUSTAVA TALOUSARVIO

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkoko-
ukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Kuntayhtymän strategia on vielä valmisteltavana ja se liitetään lausuntopyyntöön myöhemmin.

Alustava taloussuunnitelma sisältää kuntayhtymän tulossuunnitelman, investointisuunnitelman, erittelyn kuntien tariffituista, lippujen hinnoittelusta ja tariffimuutoksista, kuntayhtymän rahoituksen perusteet sekä arvion kunnille kohdistuvista peruspääomaosuuksista.

HSL:n alustava taloussuunnitelma vuosille 2010 – 2012 valmisteltu YTV:n ja HKL:n yhteistyönä ja se käsitellään HKL:n johtokunnassa ja HSL:n perustamista valmisteleavassa ohjausryhmässä 28.5 ja YTV:n hallituksessa 29.5.

Kuntien lausuntoja alustavasta talousarviosta pyydetään 31.8.2009 mennessä.

3

TULOSLASKELMA

Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja lipputuloin, kuntien maksamilla tariffituilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Toimintatulojen vuonna 2010 arvioidaan olevan yhteensä 491,9 milj. euroa (474,6 milj. euroa vuonna 2009).

	TA 2009	ENN 2009	TA 2010	Kasvu % TA10/ENN 09	TS 2011	TS 2012
Toimintatuotot	474 615 501	471 975 501	491 884 264	4,2 %	507 312 744	521 021 127
Toimintatuotot ilman sisäisiä eriä	474 527 574	471 887 574	491 884 264	4,2 %	507 312 744	521 021 127
Myyntituotot	248 717 900	245 847 900	248 583 000	1,1 %	250 813 000	253 085 000
- Lipputulot yhteensä	243 203 520	240 127 520	246 964 000	2,8 %	249 194 000	251 466 000
- Seutulipputulot	95 623 000	92 500 000	95 948 000	3,7 %	97 867 000	99 824 000
- Sis.liikenteen lipputulot	139 711 520	139 197 520	142 034 000	2,0 %	142 256 000	142 480 000
- Helsingin sis.liikenne	117 730 520	117 730 520	119 900 000	1,8 %	119 900 000	119 900 000
- Espoon sis.liikenne	12 475 000	12 280 000	12 685 000	3,3 %	12 812 000	12 940 000
- Kauniaisten sis.liikenne	78 000	77 000	81 000	5,2 %	82 000	83 000
- Vantaan sis.liikenne	9 428 000	9 110 000	9 368 000	2,8 %	9 462 000	9 557 000
- 3. vyöhykkeen lipputulot	7 869 000	8 430 000	8 982 000	6,5 %	9 071 000	9 162 000
- Lähiseutu	7 374 000	7 900 000	8 390 000	6,2 %	8 473 000	8 558 000
- Keravan sis.liikenne	205 000	240 000	287 000	19,6 %	290 000	293 000
- Kirkkonummen sis.liikenne	290 000	290 000	305 000	5,2 %	308 000	311 000
- Muut myyntitulot	5 514 380	5 720 380	1 619 000	-71,7 %	1 619 000	1 619 000
Tariffituki	213 149 698	213 149 698	230 231 624	8,0 %	242 189 104	253 790 487
- Operointikustannukset			390 645 710		403 196 057	415 804 057
- Infrakustannukset			57 593 983		57 802 526	57 719 672
- Yleiskustannukset			36 768 931		38 600 521	39 948 758
- Lipputulot			-246 964 000		-249 194 000	-251 466 000
- Muut tariffituesta tehtävät vähennykset			-7 813 000		-8 216 000	-8 216 000
Maksutuotot	3 900 000	3 900 000	4 050 000	3,8 %	4 050 000	4 050 000
Tuet ja avustukset	4 917 836	5 017 836	6 056 000	20,7 %	7 377 000	7 212 000
- Valtion joukkoliikennetuki	3 600 000	3 600 000	5 313 000	47,6 %	7 084 000	7 084 000
- Muut valtion tuet	1 098 636	1 198 636	645 000	-46,2 %	255 000	90 000
- Muut tuet ja avustukset	219 200	219 200	98 000	-55,3 %	38 000	38 000
Vuokratuotot	1 573 200	1 703 200	1 753 420	2,9 %	1 673 420	1 673 420
Muut toimintatuotot	2 356 867	2 356 867	1 210 220	-48,7 %	1 210 220	1 210 220
- Muut toimintatuotot	2 268 940	2 268 940	1 210 220	-46,7 %	1 210 220	1 210 220
- Sisäiset palvelujen myynnit	87 927	87 927	0	-100,0 %	0	0
Toimintakulut	-482 027 159	-475 514 994	-488 909 401	2,8 %	-502 474 227	-515 031 359
Toimintakulut ilman sisäisiä eriä	-479 487 662	-472 975 497	-488 909 401	3,4 %	-502 474 227	-515 031 359
Henkilöstökulut	-13 598 264	-13 630 444	-14 730 709	8,1 %	-14 730 709	-14 730 709
- Palkat ja palkkiot	-10 127 366	-10 211 256	-11 601 378	13,6 %	-11 601 378	-11 601 378
- Henkilösivukulut	-3 470 898	-3 419 188	-3 129 331	-8,5 %	-3 129 331	-3 129 331
- Eläkekulut	-2 688 548	-2 636 836	-2 385 078	-9,5 %	-2 385 078	-2 385 078
- Muut henkilösivukulut	-782 350	-782 352	-744 253	-4,9 %	-744 253	-744 253
Palvelujen ostot	-463 552 226	-456 949 931	-470 318 065	2,9 %	-483 858 591	-496 415 723
- Kuljetuspalvelut	-381 837 784	-375 264 284	-390 723 630	4,1 %	-403 273 877	-415 881 877
- Joukkoliikennepalvelujen ostot	-381 765 454	-375 189 454	-390 645 710	4,1 %	-403 196 057	-415 804 057
- Seutuliiikenteen liikennepalvelujen ostot	-144 130 000	-140 340 000	-148 652 000	5,9 %	-154 581 000	-161 874 000

	TA 2009	ENN 2009	TA 2010	Kasvu % TA10/ENN 09	TS 2011	TS 2012
- Sisäisen liikenteen liikennepalvelujen ostot	-225 774 454	-222 629 454	-229 455 710	3,1 %	-235 866 057	-241 084 057
- Helsingin sis.liikenne	-171 304 454	-171 304 454	-173 770 710	1,4 %	-177 391 057	-179 930 057
- Espoon sis.liikenne	-31 015 000	-29 299 000	-31 514 000	7,6 %	-32 460 000	-33 009 000
- Kauniaisten sis.liikenne	-26 000	-26 000	-26 000	0,0 %	-26 000	-26 000
- Vantaan sis.liikenne	-23 429 000	-22 000 000	-24 145 000	9,8 %	-25 989 000	-28 119 000
- 3. vyöhykkeen liikennepalvelujen ostot	-11 861 000	-12 220 000	-12 538 000	2,6 %	-12 749 000	-12 846 000
- Keravan lähiseutu	-5 811 000	-6 170 000	-6 035 000	-2,2 %	-6 174 000	-6 210 000
- Keravan sis.liikenne	-544 000	-544 000	-522 000	-4,0 %	-535 000	-535 000
- Kirkkonummen lähiseutu	-5 506 000	-5 506 000	-5 981 000	8,6 %	-6 040 000	-6 101 000
- Muut kuljetuspalvelut	-72 330	-74 830	-77 920	4,1 %	-77 820	-77 820
- Infrapalvelujen ostot	-57 593 983	-57 593 983	-57 593 983	0,0 %	-57 802 526	-57 719 672
- Muut palvelujen ostot	-21 981 086	-21 952 291	-22 000 452	0,2 %	-22 782 188	-22 814 174
- Sisäisten palvelujen ostot	-2 139 373	-2 139 373	0	-100,0 %	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-931 515	-987 665	-850 120	-13,9 %	-829 920	-829 920
Vuokrakulut	-2 628 244	-2 628 244	-2 112 130	-19,6 %	-2 150 130	-2 150 130
- Muut vuokramenot	-2 228 120	-2 228 120	-2 112 130	-5,2 %	-2 150 130	-2 150 130
- Sisäiset vuokramenot	-400 124	-400 124	0	-100,0 %	0	0
Muut kulut	-1 316 911	-1 318 711	-898 377	-31,9 %	-904 877	-904 877
Toimintakate	-7 411 658	-3 539 493	2 974 863	-184,0 %	4 838 517	5 989 768
Rahoitustuotot ja -kulut	-452 494	-452 494	-755 000	66,9 %	-1 062 474	-1 736 947
- Rahoituskulut	-452 494	-452 494	-755 000	66,9 %	-1 062 474	-1 736 947
- Rahoituskulut	-21 864	-21 864	-755 000	3353,2 %	-1 062 474	-1 736 947
- Sisäiset rahoituskulut	-430 630	-430 630	0	-100,0 %	0	0
Vuosikate	-7 864 152	-3 991 987	2 219 863	-155,6 %	3 776 043	4 252 821
Poistot	-4 694 509	-4 694 509	-3 587 863	-23,6 %	-3 776 043	-4 252 821
Tilikauden tulos	-12 558 662	-8 686 497	-1 368 000	-84,3 %	0	0
Poistoeron vähennys (+)	286 066	286 066	0	-100,0 %	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-12 272 596	-8 400 431	-1 368 000	-83,7 %	0	0

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	98,5 %	99,3 %	100,6 %		101,0 %	101,2 %
- ilman kuntaosuuksia, %	54,2 %	54,4 %	53,5 %		52,8 %	51,9 %
Toimintakate, %	-1,6 %	-0,7 %	0,6 %		1,0 %	1,1 %
Vuosikate, %	-1,7 %	-0,8 %	0,5 %		0,7 %	0,8 %
Vuosikate / Poistot, %	-167,5 %	-85,0 %	61,9 %		100,0 %	100,0 %

3.1 Lipputulot

Lipputulosten arvioinnin perustana on käytetty kolmen kuukauden toteutumatiетojen pohjalta tehtyjä lipputulosten ennusteita vuodelle 2009. Lipputulosten vuonna 2009 arvioidaan olevan yhteensä 240,1 milj. euroa ja vuonna 2010 247,0 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen on 1,5 %. Lipputulot muodostavat 50,2 % HSL:n toimintatuloista.

Seutuliput

Pääkaupunkiseudun (YTV-alue) seutulipputulot vuonna 2009 ovat ennusteen mukaan yhteensä 92,5 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 %:n kasvu. Keskimäärin YTV-alueen seutulippujen hinnat nousevat 2,6 % vuoden 2009 tasosta. Lipputulot vuonna 2010 ovat 95,9 milj. euroa.

Keravan ja Kirkkonummen lähiseutulippujen lipputulot ovat ennusteen mukaan vuonna 2009 yhteensä 7,9 milj. euroa. Niistä Keravan lipputulot ovat 4,3 milj. euroa ja Kirkkonummen 3,6 milj. euroa. Keskimäärin lähiseutulippu 2-lippujen hinnat nousevat 2,6 %. Lipputulot vuonna 2010 ovat yhteensä 8,4 milj. euroa, mistä Keravan osuus on 4,6 milj. euroa ja Kirkkonummen osuus 3,8 milj. euroa.

Sisäiset liput

Helsingin sisäiset liput

Helsingin sisäiset lippujen hinnat laskivat 1.5.2009 alkaen keskimäärin 1,6 % suurten kaupunkien joukkoliikennetuen varmistuttua. Samalla otettiin käyttöön uuden tariffipolitiikan mukainen hinnoittelu, kuten Espoon sisäisissä lipuissa jo vuoden 2009 alusta, jonka perusteella kuljettajan myymän kertalipun ja matkailijalippujen hintoja nostettiin 13,6 % ja vastavasti arvolippujen hintoja laskettiin 9,2 % ja kausilippujen hintoja 3,7 %. Ennusteen mukaan lipputulot vuonna 2009 ovat 117,7 milj. euroa. Vuoden 2010 lipputuloennusteen pohjana käytetään 1.5.2009 voimaan astuneiden hintojen perusteella laskettua laskennallista lipputuloa. Tämä on 116,8 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 0,3 % kasvu vuonna 2010 verrattuna vuoden 2009 laskennalliseen lipputuloon.

Keskimäärin Helsingin sisäisten lippujen hinnat nousevat vuonna 2010 n. 2,3 % vuoden 2009 hintoihin verrattuna. Mikäli 1.5.2009 voimaan astuneista hinnoista ehditään saada riittävästi kokemuksia ennen vuoden 2010 tariffien päättämistä, ja kokemukset tukevat valittua tariffipoliittista linjausta ohjata matkustajia arvo- ja kausilippujen käyttöön, jatketaan tariffipolitiikan toteuttamista alentamalla arvo- ja kausilippujen hintoja suhteessa kertalippujen hintoihin.

Kaikkiaan lipputuloja on arvioitu kertyvän vuonna 2010 119,9 milj. euroa.

Espoon ja Kauniaisten sisäiset liput

Espoon ja Kauniaisten sisäisten lipputulojen vuonna 2009 arvioidaan olevan 12,4 milj. euroa.

Kauniaisten sisäisten lippujen hinnat ovat samat kuin Espoon lippujen hinnat. Kauniaisten sisäisiä lipputuloja on vuonna 2010 arvioitu kertyvän 0,08 milj. euroa.

Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2010. Keskimäärin Espoon ja Kauniaisten sisäisten lippujen hinnat nousevat 2,5 % vuoden 2009 hintoihin verrattuna. Kaikkiaan lipputuloja on vuonna 2010 arvioitu kertyvän 12,8 milj. euroa.

Vantaan sisäiset liput

Vantaan sisäisten lipputulojen ennuste vuonna 2009 on 9,1 milj. euroa. Myytävien lippujen määrään on arvioitu 1 % kasvu vuonna 2010. Keskimäärin Vantaan sisäisten lippujen hinnat nousevat 2,2 % vuoden 2009 hintoihin verrattuna. Lipputuloja on vuonna 2010 arvioitu kertyvän 9,4 milj. euroa.

Keravan ja Kirkkonummen sisäiset lipputulot

Arvion mukaan Keravan sisäiset lipputulot vuonna 2009 ovat 0,24 milj. euroa ja Kirkkonummen 0,29 milj. euroa.

Keskimäärin lippujen hinnat nousevat 2,5 % vuoden 2009 hintoihin verrattuna. Kaikkiaan Keravan sisäisiä lipputuloja on vuonna 2010 arvioitu kertyvän 0,29 milj. euroa ja Kirkkonummen sisäisiä lipputuloja 0,31 milj. euroa.

Korttimaksu

Matkakorteista on peritty asiakkaalta omakustannushinnan mukainen hinta. Korttimaksu on vuonna 2009 uuden standardin mukaisista korteista 5,00 euroa. Vuonna 2010 uusien matkakorttien hinnaksi esitetään 5,00 euroa (sis. alv 8 %). Matkustajalta ei peritä uudesta kortista maksua silloin, kun nykyinen kortti vaihdetaan uuden sukupolven korttiin.

Korttimaksuja vuonna 2009 arvioidaan kertyvän 0,9 milj. euroa. Vuonna 2010 korttimaksuja arvioidaan kertyvän 0,6 milj. euroa.

Yhteenveto lippujen hintojen keskimääräisistä muutoksista 2009 – 2010

Seutuliput, pääkaupunkiseutu	2,6 %
Seutuliput, lähiseutu 2 (Kerava-Vantaa ja Kirkkonummi-Espoo)	2,6 %
Seutuliput, lähiseutu 3 (koko HSL-alue)	4,2 %
Helsingin sisäiset liput	2,3 %
Espoon sisäiset liput	2,5 %
Vantaan sisäiset liput	2,2 %
Keravan sisäiset liput	2,5 %
Kirkkonummen sisäiset liput	2,5 %

3.2 Taksa- ja lippujärjestelmän muutokset

Pääkaupunkiseudun taksa- ja lippujärjestelmä laajeni Keravalle maaliskuussa 2006 ja Kirkkonummelle vaiheittain 2007 - 2008. Ns. kolmas vyöhyke on vakiintunut Keravan ja Kirkkonummen tultua HSL:n jäseniksi uuden organisaation toiminnan käynnistyessä. Vuoden 2010 aikana selkeytetään toimintamallia ja periaatteita mm. kolmannen vyöhykkeen junaliikenteen osalta. Talousarvio vuodelle 2010 perustuu nykyisiin sopimuksiin.

Lippujärjestelmää varaudutaan laajentamaan suunnitelmakaudelle muihin YTV-alueen lähikuntiin. Nykyisen matkakorttijärjestelmän aikana YTV:n matkakortin käyttö on mahdollista laajentaa Järvenpäähän ja Tuusulaan (yhdistettynä Keravan maksualueeseen) sekä Nurmijärvelle, Vihtiin ja Sipooseen.

Taksa- ja lippujärjestelmään esitetään seuraavia muutoksia 1.1.2010 alkaen:

- poistetaan rajoitus, jonka mukaan alennuslippuun oikeutettu ei voi ostaa alennuksella

toisen kunnan sisäisiä lippuja. Nykytilanteessa esim. opiskelijalippuun oikeutettu voi ostaa oman kunnan sisäisiä ja seudullisia kausi- ja arvolippuja 50 %:n alennuksella, mutta naapurikunnan alueella hän maksaa sisäisestä arvo- tai kausilipusta aikuisen hinnan.

- myönnetään ulkomaisille vaihto-oppilaille oikeus opiskelijalippuun, vaikka he asuvat pääkaupunkiseudulla vain tilapäisesti. Normaalisti alennuslippuja myönnetään vain YTV:n seutulippualueen kunnissa vakinaisesti asuville. Ulkomaisilla vaihto-oppilailla ei ole kuitenkaan mahdollisuutta hakea kotikuntaoikeutta, jos heidän opintonsa eivät kestä vähintään kahta vuotta. Yliopistoissa vaihdon pituus on keskimäärin 5,8 kk ja ammattikorkeakouluissa 4,6 kk (tiedot vuodelta 2007). Pääkaupunkiseudun yliopistoissa ja korkeakouluissa opiskelee vuosittain noin 1 700 ulkomaalaista vaihto-opiskelijaa. Keskiasteen oppilaitoksissa ja lukioissa opiskelevien vaihto-oppilaiden määrästä ei ole tietoa.
- muutetaan polkupyörän kuljettamisesta perittävää maksua siten, että polkupyörän matka hinnoitellaan asiakasryhmän ja asiakkaan matkan mukaan. Maksun voi maksaa kertalipulla tai matkakortin arvolla. Kertalipulla ja haltijakohtaisen matkakortin arvolla maksettaessa asiakasryhmä on aikuinen tai lapsi. Jos polkupyörän kuljetus maksetaan henkilökohtaiselle matkakortille ladatulla arvolla, hinnassa otetaan huomioon myös mahdollinen alennusoikeus (25 % tai 50 %). Lisäksi hintaan vaikuttaa matkan vyöhykkeiden määrä (kunnan sisäinen, YTV-seutu tai lähiseutu 2, lähiseutu 3).

Muutokset perustuvat mm. asiakaspalautteisiin, oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen esityksiin sekä valtuustoaloitteisiin. Kaikki esitetyt muutokset alentavat jonkin verran lipputulota. Lipputulon alenema kohdentuu siihen kuntaan, jonka vakituinen tai tilapäinen asukas sen aiheuttaa. Merkittävin vaikutus on kunnan sisäisten alennuslippujen myynnin vapauttamisella. Sen arvioidaan vähentävän lipputulota noin 0,23 milj. euroa. Espoon osuus oli noin 0,10 milj. euroa, Vantaan 0,09 milj. euroa ja Helsingin osuus 0,04 milj. euroa. Muiden muutosten taloudelliset vaikutukset ovat pieniä.

3.3 Tariffituki

Siltä osin kuin tehtävien hoidosta perittävät maksut ja muut tulot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat kunnat kuntayhtymälle tariffitukea, jolla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti.

Periaatteet joukkoliikenteen lipputulojen ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kulujen kohdistamisesta kunnittain on määritelty HSL:n perussopimuksessa.

Lipputulojen kohdistaminen

Lipputulot kohdistetaan kunnittain tariffituen vähennykseksi. Henkilökohtaiset arvo- ja kausiliput kohdistetaan kunnittain matkakorttijärjestelmän tietojen mukaan, muut lipputulot joko suoraan ao. kunnalle tai henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen.

Operointikulut (liikennöintikorvaukset) jaetaan liikennemuodoittain ja kunnittain matkustuskilometrien suhteessa.

Yleiskulut (organisaation muut kulut, kuten suunnittelu-, hallinto- yms. kulut) jaetaan liikennemuodoittain nousujen suhteessa.

Infran käyttökorvaus jaetaan kunnille liikennemuodoittain nousujen suhteessa.

Infrakuluihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti hallinto- ja ylläpitokulut. Alustavassa talousarviossa on huomioitu Helsingin raitio- ja metrolinjojen pääoma-, hallinto- ja ylläpitokulut sekä vanhan omaisuuden että uuden vuosina 2010 – 2012 valmistuvan omaisuuden osalta. Korkoa laskettaessa laskentakorkona on käytetty 5 %.

Infran käyttökorkvauksen laskentaperusteena on käytetty omaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Arvot perustuvat Catella Oy:n tekemään arvonmääritykseen. Infrakorvausta maksetaan vuonna 2010 metro- ja raitiolinjojen infrastruktuuriin.

Talousarviossa 2010 kuntien tariffituki yhteensä 230,2 milj. euroa, mistä operointikustannusten osuus on 390,6 milj. euroa, infrakustannusten osuus 57,6 milj. euroa ja yleiskustannusten osuus 36,8 milj. euroa. Tariffituki muodostaa 46,8 % HSL:n tuloista. Kasvu ilman edellisten vuosien ylijäämää, valtionapuja ja infrakuluja on vuodesta 2009 13,7 milj. euroa (6,1 %).

Laskelmat tariffituesta kunnittain vuosina 2010 – 2012 ovat liitteenä 3 (sivut 34-39).

3.4 Muut toimintatulot

Perussopimuksen mukaan HSL:n tehtävänä on valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakaminen liikennemuodoittain. Vuonna 2009 valtion suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen HSL-alueelle maksama tuki oli 3,6 milj. euroa. Vuonna 2010 tukea arvioidaan saatavan 5,3 milj. euroa. Alustavassa talousarviossa 2010 valtion tuki on kohdistettu vähennyksenä kuntien tariffitukiin.

Helsingin sosiaalivirasto tilaa Helsingin palvelulinjojen liikenteen. Myyntitulot palvelulinjoista ovat vuonna 2010 noin 1,1 milj. euroa.

Maksutuottoja tarkastusmaksuista arvioidaan kertyvän noin 4,1 milj. euroa. Vuokratuloja liikennöitsijöiltä matkakorttilaitteiden ja taukotilojen vuokrista arvioidaan saatavan noin 1,8 milj. euroa.

3.5 Toimintamenot

Toimintamenojen vuonna 2010 arvioidaan olevan 488,9 milj. euroa. Niistä joukkoliikenteen hoidon menot ovat yhteensä noin 390,7 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on noin 8,9 milj. euroa (2,3 %).

Bussiliikenteen menot vuonna 2010 ovat yhteensä 252,5 milj. euroa ja suorite 90,7 milj. km. Bussiliikenteen yksikköhintoihin vaikuttavan linja-autoliikenteen kustannusindeksin arvioidaan vuonna 2009 alenevan 0,3 %. Vuonna 2010 kustannusindeksin arvioidaan noussevan 3,8 % vuoteen 2009 verrattuna.

Junaliikenteen menot ovat yhteensä 64,9 milj. euroa ja suorite 5,7 milj. junakilometriä. Kasvu edellisvuoteen verrattuna on 3,5 milj. euroa (5,9 %). Kustannuksia kasvattaa 1,8 milj. eurolla korvaus junakalustoyhtiölle uudesta junakalustosta.

VR:lle maksettavan pääkaupunkiseudun junaliikenteen korvauksen osalta kokonaiskustannukset muodostuvat sopimuksen mukaisesti neljästä eri pääerästä:

- operointisopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- muut palvelut -sopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- kalustosopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta
- kunnossapitosopimuksen perusteella maksettavasta korvauksesta

Sopimusten sisällä on useita kustannuseriä, joita tarkistetaan vuosittain tai vuosineljänneksittäin sopimuksissa määritellyillä kustannusindeksien ja toiminnan tehostamiskertoimien muutoksilla. Kalustokustannuksiin ei sovelleta kustannusnousuindeksiä. Keskimäärin junaliikenteen kustannustason nousun on arvioitu olevan vuonna 2009 3,2 % ja vuonna 2010 3,9 %.

Raitioliikenteen suorite vuonna 2010 on 5,7 milj. km ja kustannus 45,9 milj. euroa.

Metroliikenteen kustannukset vuonna 2010 ovat 23,5 milj. euroa ja suorite 14,2 milj. yksikkökilometriä.

Lauttaliikenteen kustannus vuonna 2010 on 3,8 milj.

Metro- ja raitioliikenneinfra maksettava käyttökorvaus HKL:lle on vuonna 2010 57,6 milj. euroa.

Nykyaikaisen **kaupunkipyöräpalvelun** toteuttaminen ensi vaiheessa kantakaupungissa kilpailutetaan vuonna 2009. Kaupunkipyöräpalvelu on tarkoitus aloittaa kesällä 2010 noin 1000 pyörän laajuisena.

Selvitys liikenteen palvelutasosta ja palvelutasomuutoksista on liitteenä 1 (sivut 20-27).

3.6 HSL:n organisaatio

HSL on kuntayhtymä, jonka toimielimiä ovat yhtymäkokous, hallitus ja tarkastuslautakunta. Hallitus valitsee toimitusjohtajan ja vastaa ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

HSL:n ydintehtäviin kuuluvat mm. liikennesuunnittelu ja liikenteen toimintaedellytyksistä huolehtiminen, liikennepalvelujen hankinta, liikennejärjestelmäsuunnittelu, muut liikennesuunnitelmat ja tutkimukset, asiakaspalvelu ja liikenneneuvonta, matkalippujen tarkastus, taksajärjestelmä ja lippujen hinnoittelu, nykyinen matkakorttijärjestelmä, lippu- ja informaatiojärjestelmä 2014- hanke sekä matkustajainformaatio ja muut telematiikkahankkeet.

Tukipalveluja ovat mm. viestintä, talous- ja henkilöstöhallinto, tietohallinto ja muut hallinto-tehtävät.

HSL:n organisaatorakenteesta ei vielä ole päätetty, joten taloussuunnitelma on tehty organisaatiotasolla.

HSL:n henkilöstö koostuu YTV:n liikenneosaston nykyisestä henkilökunnasta, HKL:stä HSL:n siirtyvästä liikennesuunnittelu-, asiakaspalvelu-, matkalippujen tarkastus-, viestintä- ja hallintohenkilöstöstä sekä YTV:n yhteisistä palveluista siirtyvästä YTV-liikennettä palvelevasta hallinto- ja asiakaspalveluhenkilöstöstä.

Henkilöstömäärä on alustavan henkilöstösuunnitelman mukaan noin 340 henkilöä ja henkilöstömenot yhteensä noin 14,7 milj. euroa. Ulkoisen rekrytoinnin tarve voidaan arvioida vasta syksyllä organisaatiorakenteen ja lopullisen henkilöstösuunnitelman valmistuttua.

Alustavassa taloussuunnitelmassa organisaation kustannukset (ilman liikenne- ja infrapalveluiden ostoa) ovat yhteensä 36,7 milj. euroa, josta 0,6 milj. euroa on johdon ja luottamushenkilöhallinnon kustannuksia, 14,6 milj. euroa muita henkilöstömenoja, lipunmyyntipalkkiota 5,2 milj. euroa, 4,7 milj. euroa tietojärjestelmäkustannuksia, investointien suunnitelman mukaisia poistoja 3,6 milj. euroa, 7,4 milj. euroa muita ulkoisten palvelujen ostoja ja 0,6 milj. euroa toimitilakustannuksia.

3.7 Investoinnit

Lippu- ja informaatiojärjestelmä 2014 (LIJ2014-hanke)

Hanke sisältää laajenevalle pääkaupunkiseudulle toteutettavan matkalippujärjestelmän sekä reaaliaikaisen matkustajainformaatio- ja viestintäjärjestelmän.

Matkakortit uusitaan standardin mukaisiksi. Korttien vaihto käynnistyy lokakuussa 2009 ja kestää noin vuoden. Korttien vaihdon yhteydessä kontaktikorteilla toteutettujen matkailijalippujen tilalle tulee uusi etäluettava kertakortti.

Vuoden 2009 aikana laaditaan tarkennetut suunnitelmat ja määrittelyt informaatiojärjestelmälle. Hankinnat tehdään vuosina 2011 - 2012. Järjestelmä otetaan käyttöön täydessä laajuudessaan vuosina 2012–13.

Informaatiojärjestelmän tietolähteenä toimiva busseihin asennettava paikannusjärjestelmä on käytössä täydessä laajuudessaan vuoden 2009 loppuun mennessä.

Suunnitelmakaudella otetaan käyttöön uuden sukupolven lipunmyyntiautomaatteja. Uudet automaattit käsittelevät vain uuden sukupolven matkakortteja ja maksuvälineenä käytetään maksukortteja. Palvelutaso- ja rahoitussuunnitelmassa on varauduttu hankkimaan 50 uutta automaattia suunnittelukaudella.

Matkakorttijärjestelmä uusitaan muilta osin vuoteen 2014 mennessä (vaihe 2). Määrittelytyöt tehdään vuoden 2009 loppuun mennessä. Tarjouskilpailu järjestetään vuoden 2010 alkupuolella ja tilauspäätös tehdään vuoden loppuun mennessä.

SMS-lippujen kehittämiselvitys valmistuu vuonna 2009. Selvityksen perusteella tehdään ratkaisut SMS-lipun käytön mahdollisesta laajentamisesta.

Muut matkustajainformaatio- ja telematiikkajärjestelmät

Yksilöllistä ja reaaliaikaista tietopalvelutarjontaa sekä laadunseurantaa kehitetään kaikissa eri jakelukanavissa, erityisenä painopisteenä mobiilipalvelujen käytettävyys. Järjestelmät ja ylläpitoprosessit sovitetaan yhteen HSL:ssä ja samalla valmistaudutaan nykyisten järjestelmien integrointiin ja päivityksiin yhteensopivaksi LIJ 2014 hankkeen kanssa. Liikenteen nettipalvelut integroidaan osaksi uuden HSL-webin kokonaisuutta. Liikenteeseen.fi pilotin arvioinnin perusteella ratkaistaan, kehitetäänkö palvelua osana HSL-brändiä, erillisenä kaupallisen partnerin operoimana palveluna PPP-mallilla vai luovutaanko palvelusta.

Sähköisiä pysäkki- ja ns. Mono-näyttöjä hankitaan Helsinkiin useita kymmeniä. Espoon ja Vantan pysäkki-infon laajentamisesta uusilla näyttölaitteilla on tehty esitykset kunnille, koska pysäkkilaitteiden hankinta tapahtuu edelleen kaupunkien omalla rahoituksella. Laittehan-
kinnoissa kehitetään edelleen yhteishankintamallia, ylläpidon järjestämisestä vastaa HSL. Näyttöjen hallinnan siirtämistä HKL:n hankkimaan uudempaan järjestelmään selvitetään vuodesta 2011 eteenpäin.

Matkustajalaskentajärjestelmää laajennetaan lähijunaliikenteeseen Sm2- ja Sm5-juniin. Matkustajalaskentalaiteiden määrää raitioliikenteessä lisätään arviolta 5-10:llä vaunulla.

HSL:n investoinnit v. 2010-2012:

	TA 2009	ENN. 2009	TA 2010	Kasvu % TA10/ENN09	TS 2011	Kasvu % TA/Ed. TA	TS 2012	Kasvu % TA/Ed. TS
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	14 631 000	11 210 000	15 111 000	34,8 %	14 874 620	-1,6 %	14 905 620	0,2 %
YTV:n investoinnit	10 732 000	7 311 000	11 212 000	53,4 %	10 932 000	-2,5 %	10 832 000	-0,9 %
Joukkoliikenteen tietojärjestelmät	550 000	550 000	550 000	0,0 %	550 000	0,0 %	550 000	0,0 %
Liikennesuunnittelun järjestelmät	91 000	91 000	91 000	0,0 %	91 000	0,0 %	91 000	0,0 %
Tarkastusmaksujärjestelmä	0	0	30 000	100,0 %	0	-100,0 %	0	0,0 %
Matkakorttijärjestelmä	9 911 000	6 490 000	9 911 000	52,7 %	9 911 000	0,0 %	9 911 000	0,0 %
Atk-investoinnit	180 000	180 000	180 000	0,0 %	180 000	0,0 %	180 000	0,0 %
Muut yhteiset hankinnat	0	0	450 000	100,0 %	200 000	-55,6 %	100 000	-50,0 %
HKL:stä siirtyvät infrainvestoinnit	3 899 000	3 899 000	3 899 000	0,0 %	3 942 620	1,1 %	4 073 620	3,3 %
Aineettomat oikeudet	1 360 000	1 360 000	1 360 000	0,0 %	1 130 000	-16,9 %	430 000	-61,9 %
Muut kiinteät rakent ja laitteet, 10 vuotta	1 970 000	1 970 000	1 970 000	0,0 %	1 480 000	-24,9 %	400 000	-73,0 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet, 8 vuotta	569 000	569 000	569 000	0,0 %	1 332 620	134,2 %	3 243 620	143,4 %

HKL:stä siirtyvien infrainvestointien osalta vertailutiedot v. 2009 ovat samat kuin talousarvioluvut v. 2010.

3.8 Kuntayhtymän rahoitus

Perustajajäsenet maksavat perustamisvaiheessa kuntayhtymän peruspääoman, joka koostuu rahana suoritettavasta peruspääomasta (5 milj. euroa) sekä YTV:ltä ja HKL:ltä siirtyvän liikennettä palvelevan omaisuuden nettoarvosta (varat – velat, noin 3,7 milj. euroa). Peruspääoma muodostetaan vuoden 2010 avaavaan taseeseen, ja perustajakunnat maksavat sen HSL:lle vuoden 2009 asukaslukujen suhteessa. Peruspääomalle maksetaan vuotuista korkoa, jonka suuruudesta päättää yhtymäkokous. Alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2010 – 2012 peruspääomalle ei ole laskettu korkoa.

HSL voi hankia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkuntien oman pääoman ehtoisena sijoituksina tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta.

Investointien rahoitussuunnitelma perustuu lainanottoon rahoituslaitoksilta. Lainaa uusinvestointeihin tarvitaan suunnitelman mukaan vuonna 2010 15,1 milj. euroa, 2011 14,7 milj. euroa ja 2011 14,8 milj. euroa. Laskennassa on käytetty 5 % korkoa.

Lainojen korkokulut ja suunnitelman mukaiset poistot sisällytetään tariffitukeen.

Lyhytaikaista ulkopuolisen rahoituksen tarvetta lisää tai vähentää HSL:n ali- tai ylijäämä. Kassavalmiuden varmistamiseksi kunnat voivat maksaa tariffitukia ennakkomaksuina.

4 LIIKENTEEN PALVELUTASO

4.1 Seutuliikenne pääkaupunkiseutu

Nykyliikenteen mukainen liikenne vuonna 2009 Espoon, Kauniaisten ja Vantaan alueella liikennöivillä seutulinjoilla perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2009 - 2010 ja ajo vuoden 2009 - 2010 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Nykyliikenteen mukainen liikennesuorite vuonna 2010 on 35,1 milj. km ja kustannukset 88,3 milj. euroa.

Suunnittelukauden aikana toteutettavat joukkoliikenteen muutokset perustuvat **Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnokseen 2010 – 2014**, jonka YTV:n hallitus lähetti lausuntokierrokselle tammikuussa 2009, **Vantaan linjastosuunnitelmaan 2008 – 2013**, jonka YTV:n hallitus hyväksyi elokuussa 2008 sekä maankäytön muutoksiin, asiakaspalautteisiin ja palvelutasoanalyysien tuloksiin.

Espoossa Suurpellon ja Saunalahden alueiden joukkoliikennepalveluja kehitetään maankäytön lisääntyessä. Poikittaisyhteyksiä Tapiolasta Lentoasemalle ja Espoon keskuksesta Kehä III:n ympäristön työpaikka-alueille parannetaan. Vermonsolmun eritasoliittymän valmistuminen vaikuttaa Turunväylän seutulinjojen reitteihin. Nykyisen Jokerilinjan 550 apulinjaksi perustetaan B-vuoroja liikennöimään ruuhka-aikana välillä Itäkeskus-Leppävaara.

Vantaalla suunnittelukauden aikana parannetaan yhteyksiä Tikkurilasta Vuosaaren satamaan. Muuten toteutettavat muutokset perustuvat Vantaan linjastosuunnitelmaan 2008 - 2013. Joukkoliikenteen rungon muodostaa tulevaisuudessa entistä selvemmin junaliikenne, jota täydentää liityntäliikenteen ja sisäisen ja seudullisen poikittaisliikenteen verkosto. Suoria Helsinkiin päättyviä seutulinjoja karsitaan. Suunnitelman tavoitetilanne on Kehäradan käyttöönottoajankohta eli vuosi 2014 liityntälinjastoineen. Suunnitelmaa toteutetaan vaiheittain siten, että vuonna 2011 muutokset kohdistuvat Tikkurilan sekä Myyrmäen ja Martinlaakson alueille.

Muutokset vuosina 2010 - 2012 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1 (sivut 20-27). Näiden lisäksi suoritteisiin on laskettu erittelemätön -2 % vähennys vuodelle 2010.

Muutosten jälkeen seutulinjojen kilometrisuorite vuonna 2010 on 35,1 milj. km ja kustannukset ovat 88,6 milj. euroa (ilman alv). (Ennuste vuodelle 2009 on 34,6 milj. km ja 83,5 milj. euroa).

Junaliikenteessä ajetaan suunnitelman mukaan 5,665 milj. junakilometriä (ennuste vuodelle 2009 5,637 milj. km). **Kustannukset vuonna 2010 ovat 59,1 milj. euroa (ilman alv).** (Ennuste vuodelle 2009 on 55,6 milj. euroa). Vuoden 2010 kustannuksissa on mukana 1,8 milj. euroa junakalustoyhtiölle maksettavaa korvausta uudesta SM5 kalustosta. (Ennuste vuodelle 2009 on 0,2 milj. euroa).

4.2 Keravan seutuliikenne

Keravan seutulinjojen liikenne vuonna 2010 perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2009 - 2010 ja ajovuoden 2009 - 2010 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Keravan seutulinjojen kilometrisuorite **vuonna 2010 on 1,1 milj. km ja kustannukset 2,5 milj. euroa (ilman alv)**. (Ennuste vuodelle 2009 on 1,1 milj. km ja 2,2 milj. euroa).

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010 – 2014 mukaisesti linjan 633 A-vuoroja aletaan ajaa Virrenkulmaan Sorsakorven sijasta. samalla linjan 5 liikennöintiäikää laajennetaan. Linjan 873 vuoroista osa muutetaan kulkemaan Koivikon kautta ja osa Kercan kautta.

Junaliikenteessä Kerava-sopimuksen mukainen korvaus VR:lle perustuu menetettyjen lipputulojen korvaamiseen. **Korvaus vuonna 2010 on 3,5 milj. euroa (ilman alv)**. (Ennuste vuodelle 2009 on 3,4 milj. euroa).

Keravan sisäisen liikenteen osalta kilometrisuorite vuonna 2010 on 0,2 milj. km ja kustannukset 0,5 milj. euroa (ilman alv). (Ennuste vuodelle 2008 on 0,2 milj. km ja 0,5 milj. euroa).

Suorite- ja kustannusmuutokset vuosina 2010 - 2012 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 2 (sivu 32).

4.3 Kirkkonummen seutuliikenne

Kirkkonummen osalta seutuliikenne perustuu bussipuolella U-liikenteeseen, jossa kelpaavat Kirkkonummen alueella lähiseutu 2 ja lähiseutu 3 liput sekä Kirkkonummen sisäiset liput. **Nousuihin pohjautuvan korvauksen on arvioitu olevan vuonna 2010 3,6 milj. euroa (ilman alv)**. (Ennuste vuodelle 2009 on 3,5 milj. euroa).

Junaliikenteessä Kirkkonummi-sopimuksen mukainen korvaus VR:lle perustuu menetettyjen lipputulojen korvaamiseen. **Korvaus vuonna 2010 on 2,3 milj. euroa (ilman alv)**. (Ennuste vuodelle 2009 on 2,3 milj. euroa).

Suorite- ja kustannusmuutokset vuosina 2010 - 2012 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 2 (sivu 33).

4.4 Helsingin sisäinen liikenne

Linjaston kehittämisen painopisteitä ovat raitiolinjaston, poikittaisliikenteen ja Östersundomin alueen liikennepalvelujen kehittäminen. Muita liikennöintisuunnittelua ohjaavia suunnitelmia ovat suunnitelma Kalasatama-alueen linjastosta ja satamatoiminnoilta vapautuvia alueita (Jätkäsaari, Sompasaari) koskevat linjastosuunnitelmat.

Bussiliikenne

Bussiliikenteen keskeisimmät kehittämistoimet koskevat poikittaisliikennettä. Uuden poikittaislinjan 56 (Kalasatama – Metsälä – Kannelmäki) liikenne käynnistetään syksyllä 2009 ja Jokeri 2-linjaa valmistellaan siten, että liikenne voi käynnistyä syksyllä 2012. Muussa poikittaisessa bussiliikenteen tarjontaa vahvistetaan.

Vuoden 2009 alussa uudistettu palvelulinjalinjasto (Jouko-kaupunginosalinjat) kehitetään edelleen saatujen kokemusten perusteella.

Mahdollisuutta palauttaa johdinautoliikenne Helsinkiin selvitetään. Toteuttamismahdollisuuksista käynnistetään hankesuunnitelmatasoinen selvitys yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa siten, että jatkosuunnitelma hanke päätöksen tekemistä varten valmistuu vuoden 2010 loppuun mennessä. Aikaisimmillaan johdinautoliikennettä Helsingissä voisi olla vuonna 2014.

Helsingin sisäinen bussiliikenteen laajuus pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2010 on 32,43 milj. km ja kustannus on 100,1 milj. euroa (ilman alv).

Raitiovaunuliikenne

Raitioliikenteen kokonaiskehittämisselvitys valmistuu syksyllä 2009. Tämä suunnitelma sisältää linjaston ja rataverkon kehittämissuunnitelman vuoteen 2020 (- 2030) ja vaunutarvearvion, raitioliikenteen nopeuttamistoimenpiteet sekä kalusto- ja varikkoinvestoinnit.

Raitiolinjaston laajennuksia satamakäytöstä vapautuville uusille asuntoalueille aletaan toteuttaa. Ensimmäisenä käynnistyy rakentaminen Jätkäsaarella, jonne radan rakentaminen alkaa Länsisatamankadun suunnasta vuoden 2009 aikana ja Mechelininkadun risteyksestä 2010. Raitioliikenne käynnistyy Salmisaaren suunnalta linjalla 8 vuonna 2011/ 2012 kääntöpaikan valmistuttua Jätkäsaaren keskustaan. Liikenne alkanee samoihin aikoihin myös saaren Mechelininkadun puoleisesta päästä Kampista Ruoholahdenkadun kautta Jätkäsaareen liikennöivällä linjalla.

Muita vireillä olevia laajennushankkeita ovat Kalasataman alueen ja Laajasalon (Kruunuvuorenranta) raitiolinjat sekä linjan 9 jatkaminen Ilmalaan ja eteläisimpään kantakaupunkiin. Lisäksi rataverkkoa koskevaa suunnittelua on käynnissä kaupungintalokortteleiden alueella.

Raitioliikenteen laajuus vuonna 2010 on 5,7 milj. km ja kustannus on 46,6 milj. euroa (ilman alv).

Metrolinno

Metrolinno liikennöidään kesällä ja talvella samoilla aikatauluilla keskikesää lukuun ottamatta. Keskikesää lukuun ottamatta Mellunmäen ja Vuosaaren metrolinnoilla vuorovälit ovat 10 minuuttia kaikkina liikennöintiäikoja ruuhka-aikoja lukuun ottamatta, jolloin vuorovälit ovat 8 minuuttia. Keskikesällä liikennöidään kaikkina liikennöintiäaikoina Mellunmäen ja Vuosaaren metrolinnoja 10 minuutin vuoroväleihin.

Länsimetrolinno ja metrolinno liityntälinjasto Lauttasaareissa suunnitellaan tavoitteena liikenteen aloitus Matinkylään 2013 – 2014. Automaattimetrolinno otetaan käyttöön viimeistään länsimetrolinno liikennöinnin alkaessa samassa yhteydessä.

Itämetrolinno jatkoa Östersundomiin suunnitellaan yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Metrolinno vaihtoehtona tarkastellaan myös pikaraitiotievaihtoehto. Toisen metrolinno linjan toteuttamisesta Kampista Pasilan kautta Viikin ja lentoaseman suuntiin laaditaan tarkasteluja seudullisessa maankäyttö- ja raideliikenneselvityksessä (MARA2050). Mikäli selvitys osoittaa hankkeet kannattaviksi, käynnistetään alustavien yleissuunnitelmien laatiminen yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa vuonna 2010.

Kaupunkiratojen muuttamista metrolinno liikennöitäviksi selvitetään yhdessä Ratahallintokeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Yhteistyökumppaneina mukana ovat liikenne- ja viestintäministeriö sekä Espoon kaupunki.

Metrolinno liikenteen laajuus vuonna 2010 on 14,2 milj. yksikkö-km ja kustannus on 24,2 milj. euroa (ilman alv).

Lauttalinno

Suomenlinno talviliikennettä ajetaan yhdellä lautalla kerrallaan. Huhtikuusta elokuun loppuun ajettava kesäliikenne hoidetaan arkena kahdella lautalla ja viikonloppuisin kolmella lautalla.

Lauttalinno liikenteen kustannus vuonna 2010 on 3,4 milj. euroa (ilman alv).

Kaupunkipyörät

Nykyaikaisen kaupunkipyöräpalvelun toteuttaminen ensi vaiheessa kantakaupunkiin kilpailutetaan vuonna 2009. Kaupunkipyöräpalvelu on tarkoitus aloittaa kesällä 2010 noin 1000 pyörän laajuusena.

4.5 Espoon ja Kauniaisten sisäinen liikenne

Nykytilanteen mukainen liikenne vuonna 2010 perustuu hyväksytyin liikennöintisuunnitelman 2009 - 2010 ja ajovuoden 2009 – 2010 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Espoon sisäisten linjojen nykyliikenteen mukainen liikennesuorite Espoon ja Kauniaisten palvelulinjat mukaan lukien vuonna 2010 on 12,4 milj. km ja kustannukset 31,1 milj. euroa.

Suunnittelukauden aikana toteutettavat Espoon ja Kauniaisten alueen sisäisen liikenteen muutokset perustuvat **Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnokseen 2010 – 2014** ja Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan 2007 - 2011.

Espoossa merkittävimmät muutokset liittyvät Suurpellon alueen rakentumiseen ja Espoon sisäisen poikittaislinjaston kehittämiseen. Uusina linjoina perustetaan linjat 53 Leppävaara - Kivenlahti ja 55 Järvenperä - Matinkylä. Nämä linjat korvaavat nykyiset linjat 35 Leppävaara – Karakallio – Kauniainen - Olari-Matinkylä ja 43 Järvenperä – Kauniainen - Olari-Soukka - Kivenlahti. Espoon sisäisten poikittaislinjoja 3 Leppävaara - Kivenlahti ja 5 Leppävaara - Matinkylä vahvistetaan. Kauklahdessa Vantinportin alikulun valmistuminen muuttaa aluetta palvelevien linjojen reittejä.

Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelman 2007 – 2011 mukaisesti toteutetaan suunnittelukauden aikana kutsuohjauksisten palvelulinjojen pilottihankkeet.

Muutokset vuosina 2010 - 2012 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1 (sivut 21-24).

Muutosten jälkeen Espoon sisäinen liikenne Espoon palvelulinjat mukaan lukien vuonna 2010 on 12,6 milj. km ja 31,5 milj. euroa (ilman alv). (Ennuste vuodelle 2009 on 12,0 milj. km ja 29,0 milj. euroa).

Espoon palvelulinjojen osuus vuonna 2010 on 0,07 milj. km ja 0,2 milj. euroa.

Kauniaisten palvelulinjan liikennesuorite vuonna 2010 on 0,01 km ja 0,026 milj. euroa.

4.6 Vantaan sisäinen liikenne

Nykytilanteen mukainen liikenne vuonna 2010 perustuu hyväksytyyn liikennöintisuunnitelman 2009 - 2010 ja ajovuoden 2009 – 2010 aikataulujen mukaiseen joukkoliikennepalveluun. Nykyliikenteen mukainen liikennesuorite palvelu- ja pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2010 on 9,1 milj. km ja kustannukset 23,8 milj. euroa.

Suunnittelukauden aikana toteutettavat Vantaan sisäisen liikenteen muutokset perustuvat pääasiassa **Vantaan linjastosuunnitelmaan 2008 – 2013** sekä Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan 2007 - 2011. Myös Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnos 2010 – 2014, maankäytön muutokset, asiakaspalautteet ja palvelutasoanalyysien tulokset edellyttävät tarkistuksia linjastoon ja palvelutasoon.

Vantaan linjastosuunnitelman mukaan joukkoliikenteen rungon muodostaa entistä selvemmin junaliikenne, jota täydentää liityntäliikenteen ja poikittaisliikenteen verkosto. Suoria Helsinkiin päättyviä seutulinoja karsitaan. Suunnitelman tavoitetilanne on Kehäradan käyttöönottoajankohta liityntälinjastoineen. Suunnitelmaa toteutetaan vaiheittain siten, että vuonna 2010 linjastomuutokset kohdistuvat Tikkurilan sekä Myyrmäen ja Martinlaakson alueille.

Muutokset vuosina 2010 - 2012 on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 1 (sivut 24-27).

Muutosten jälkeen Vantaan sisäinen liikenne palvelu- ja pienkalustolinjat mukaan lukien vuonna 2010 on 9,3 milj. km ja 24,1 milj. euroa (ilman alv). (Ennuste vuodelle 2009 on 9,0 milj. km ja 22,2 milj. euroa).

Palvelu- ja pienkalustolinjojen osuus on 0,34 milj. km ja 0,78 milj. euroa.

LIITE 1

BUSSILIIKENTEEN MUUTOKSET 2010 – 2012

MERKITTÄVIMMÄT MUUTOKSET HELSINGIN SISÄISILLÄ LINJOILLA

Muutokset vuonna 2010

Bussiliikenteen tarjontaa varaudutaan kasvattamaan säteittäisillä linjoilla noin 1 % ja poikittaislinjoilla noin 2 %.

Viikonloppuna liikennöivän linjan 54B (Itäkeskus – Malmi – Maunula – Pitäjänmäki) reitti jatketaan Lepävaaran asemalle linjatunnuksella 512K.

Muutokset vuonna 2011

Bussiliikenteen tarjontaa varaudutaan kasvattamaan säteittäisillä linjoilla noin 1 % ja poikittaislinjoilla noin 2 %.

Seudun joukkoliikennesuunnitelmassa 2010-2014 on ajoitettu vuodelle 2011 myös Helsingin poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmassa ollut ehdotus linjan 77A (Siltämäki – Malmi – Jakomäki) jatkamisesta Tikkurilaan. Uusi yhteys on tarpeen, jatkosuunnittelussa pitäisi linjastojärjestelyä yrittää kehittää paremmaksi ja harkita linjan päättämistä Malmille.

Linjan 74 (Hakaniemi – Sepänmäki – Tapanila – Puistola) reittiä jatketaan Porttipuiston työpaikka-alueelle linjatunnuksella 714.

Muutokset vuonna 2012

Bussiliikenteen tarjontaa varaudutaan kasvattamaan säteittäisillä linjoilla noin 1 % ja poikittaislinjoilla noin 2 %.

Uusi poikittainen runkolinja Jokeri 2 (Vuosaari – Mellunmäki – Kontula – Malmi – Kuninkaantammi – Myyrmäki) aloittaa liikennöinnin syksyllä 2012, mikäli joukkoliikennetunneli Keskuspuiston ali valmistuu suunnitellussa aikataulussa. Jokeri 2 korvaa reittinsä itäisellä osalla linjan 78.

Jos rakentaminen on käynnistynyt Honkasuon ja Kuninkaantammen alueilla järjestellään linjojen 43 (Elielinaukio – Kannelmäki – Hakuninmaa), 45 (Kamppi – Malminkartano) ja 47 (Kamppi – Hakuninmaa) liikennettä siten, että uusien alueiden joukkoliikennepalvelut toimivat. Näitä suorite- ja kustannusmuutoksia ei ole otettu huomioon tässä suunnitelmassa.

Mikäli uusi Kivikon eritasoliittymä Kehä I:llä on valmis, voidaan Helsingin poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmassa esitetty linjan 57 (Latokartano - Käpylä – Munkkivuori) reitin jatkaminen Kivikon kautta Kontulan metroasemalle toteuttaa. Tämän muutoksen suorite- ja kustannusvaikutusta ei ole otettu huomioon tässä suunnitelmassa.

MERKITTÄVIMMÄT MUUTOKSET ESPOON SISÄISILLÄ LINJOILLA JA ESPOON SUUNNAN SEUTU-LINJOILLA

MUUTOKSET VUONNA 2010

Linja 3 Leppävaara-Kivenlahti
Linja 5 Leppävaara-Matinkylä
Linja 35 Leppävaara-Karakallio-Kauniainen-Olari-Matinkylä
Linja 43 Järvenperä-Kauniainen-Olari-Soukka-Kivenlahti
Linja 51 Leppävaara-Kauniainen-Kuurinniitty
Linja 53 Leppävaara-Olari-Puolarmetsä-Soukka-Kivenlahti
Linja 55 Järvenperä-Kauniainen-Mankkaa-Olari-Matinkylä

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti parannetaan Espoon sisäisiä poikkaisyhteyksiä korvaamalla nykyiset linjat 35 ja 43 uusilla linjoilla 53 Leppävaara-Olari-Puolarmetsä-Soukka-Kivenlahti ja 55 Järvenperä-Kauniainen-Mankkaa-Olari-Matinkylä. Linjoja liikennöidään ruuhka-aikaan 20 minuutin välein ja muulloin puolen tunnin välein. Samalla tihennetään linjojen 3 ja 5 ruuhka-ajan vuorovälejä 15 minuuttiin. Linjalla 5 aloitetaan myös päiväliikenne 30 minuutin vuorovälillä. Karakallion yhteyksiä Leppävaaraan hoidetaan jatkossa linjalla 51, jonka reitti muutetaan kulkemaan Karakalliontien kautta.

Muutosajankohta 15.8.2010.

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+2 ap/arki, +2 ap/lauantai, +2 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,295 M€ vuonna 2010 ja noin 0,787 M€ vuositasolla

Linja 61 Nissinmäki-Kaukalahden asema

Linja 65 Espoonlahti-Saunalahti-Kaukalahden as.-Espoonkartano-Kauklahti

Linja 165 Helsinki-Kauklahti

Linjojen 61, 65 ja 165 reitit muutetaan kulkemaan Kaukalahdessa Vantinportin alikulun kautta. Linjan 165 päätepysäkki siirtyy samassa yhteydessä Hansatieltä Puikkariin. Linjaa myös vahvistetaan lisäämällä yksi auto arjen ja viikonlopun liikenteeseen Saunalahden ja Kaukalahden alueiden kasvun vuoksi. Linjan 61 vuoroväliä tihennetään lisäämällä yksi auto koulumatkaliikenteeseen.

Muutosajankohta 15.8.2010.

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+2 ap/arki, +1 ap/lauantai, +1 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,153 M€ vuonna 2010 ja noin 0,407 M€ vuositasolla

Linja 120 Helsinki-Tapiola-Orion-Suurpelto

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Suurpellon alueen joukkoliikennepalveluja hoitaa kesästä 2010 alkaen linja 120. Linjan reitti muutetaan kulkemaan Tapiolan kautta ja jatketaan Orionilta Suurpellon alueelle. Linjaa aletaan liikennöidä arkin puolen tunnin ja viikonloppuisin tunnin välein.

Muutosajankohta 6.6.2010

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+1 ap/talviarki, +1 ap/talvilauantai, +1 ap/talvisunnuntai

kustannusmuutos noin 0,358 M€/vuonna 2010 ja noin 0,955 M€ vuositasolla

Linja 512, K, A Malmi-Leppävaara / Westendinasema

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Leppävaaran ja Malmin välisen viikonloppuliikenteen parantamiseksi nykyinen Helsingin sisäinen linja 54B Itäkeskus-Malmi-Maunula-Pitäjänmäki jatketaan Leppävaaran asemalle linjatunnuksella 512K.

Muutosajankohta 15.8.2010.

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+0 ap/arki, +17 ap/lauantai, +3 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,221 M€/vuonna 2010 ja noin 0,588 M€ vuositasolla

Linja 550, B Itäkeskus – Leppävaara / Westendinasema

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Jokerilinjalle lisätään arkisin ruuhka-aikaan vuoroja välille Itäkeskus – Leppävaara korkeiden matkustajakuormitusten takia. Lisävuoroja ajetaan 10 minuutin välein linjatunnuksella 550B ja ne korvaavat nykyisen linjan 550 vara-autoilla ajettavan lisäliikenteen. Linjan reitti kulkee Kehä I:n kautta Leppävaaran asemalle.

Muutosajankohta 15.8.2010.

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+5 ap/arki, 0 ap/lauantai, 0 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,480 M€/vuonna 2010 ja noin 1,281 M€ vuositasolla

MUUTOKSET VUONNA 2011

Muutokset Espoon sisäisillä ja seutulinoilla vuonna 2011 perustuvat luonnokseen Seudun joukkoliikennesuunnitelmaksi vuosille 2010-2014 ja Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelmaan vuosille 2007-2011.

Linja 5 Leppävaara-Matinkylä

Linja 53 Leppävaara-Olari-Puolarmetsä-Soukka-Kivenlahti

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti muutetaan linjojen reitit kulkemaan Suurpellon kautta, kun eritasoliittymä Kehä II:lle Suurpellon kohdalla valmistuu. Samalla pidennetään linjan 5 liikennöintiä aikaa arkisin ja aloitetaan lauantailiikenne.

Linja 23 Uusmäki-Leppävaara-Perkkaa-Kilonpuisto

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjan reitti muuttuu Etelä-Leppävaarassa, kun asemakaavan mukaiset katujärjestelyt Friisnmäessä toteutetaan. Reitti muuttuu Säterissä ympyräksi Säterinkatu-Friisnmäentie-Masalantie-Impilahdentie.

Linja 46 Hyljelahti-Espoon keskus

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti tihennetään viikonloppuliikenteen vuoroväliä puoleen tuntiin.

Linja 81 Espoon keskus-Mikkeläkallio-Gumböle-Hirvisuo

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linja vahvistetaan kokopäivälinjaksi.

Espoon keskuksen palvelulinja
Tapiolan palvelulinja

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Espoon keskuksen palvelulinjan palvelualueetta laajennetaan Karhusuon, Miilunkorven ja Pitkäniityn alueille. Palvelualueen laajentaminen edellyttää toisen auton lisäystä.

Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelman 2007-2011 mukaisesti Tapiolan palvelulinjan palvelualueetta laajennetaan Hakalehtoon, Länsirantaan ja Pohjois-Tapiolan alueella. Palvelualueen laajentaminen edellyttää toisen auton lisäystä.

Linja 105 Helsinki-Mankkaa
Linja 120 Helsinki-Suurpelto

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Suurpellon aluetta palvelevan linjan 120 vuoroväliä tihennetään ruuhka-aikaan ja lauantaisin, mikäli maankäytön kasvu sitä edellyttää. Samalla linjan 105 ruuhka-ajan vuoroväliä pidennetään, koska linjoilla on laaja yhteinen palvelualue.

Linja 150, K Helsinki-Kivenlahti / Saunalahti

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjaa vahvistetaan Saunalahden alueen kasvun vuoksi perustamalla uusi K-tunnuksella Saunaniemeen liikennöivä reitti.

Linja 156 Helsinki-Sunanniitty

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjaa jatketaan Tuomarilaan Sunankaaren jatkeen valmistuttua.

Linja 205 Helsinki-Leppävaara
Linja 206 Helsinki-Nihtisilta-Karamalmi
Linja 212 Helsinki-Kauniainen

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjojen 205 ja 206 reitit muutetaan kulkemaan uuden Vermonsolmun eritasoliittymän kautta. Tämä vaikuttaa linjan 206 reittiin siten, että uusi reitti kulkee Ruusutorpan ja Nuijalan kautta Karamalmille. Linja 212 korvaa Laajalahdesta ja Sinimäeltä poistuvat palvelut. Muutoksista aiheutuvat suorite- ja kustannusvaikutukset ovat vähäiset.

MUUTOKSET VUONNA 2012

Linja 28 Leppävaara-Siikajärvi
Linja 87 Espoon keskus-Komiranta

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjoja vahvistetaan sekä arkena että sunnuntaisin, jos Nupurintien varrella asukasmäärä kasvaa suunnitellusti.

Linja 120 Helsinki-Suurpelto

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjaa jatketaan Suurpellon eritasoliittymän ja Kehä II:n kautta Karamalmille ja samalla lisätään vuoroja. Reittimuutos parantaa yhteyksiä Etelä-Espoon ja Karamalmin työpaikka-alueen välillä.

Linja 158 Helsinki-Nöytkiönlaakso

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Tillinmäentien valmistuttua linja jatketaan Tillinmäkeen saakka.

Linja 165 Helsinki-Kauklahti

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linja jatketaan Puikkarista Hansavalkamaan katuyhteyksien valmistuttua.

Linja 315 Helsinki-Vanhakartano

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linja jatketaan Vanhakartanoon.

MERKITTÄVIMMÄT MUUTOKSET VANTAAN SISÄISILLÄ LINJOILLA JA VANTAAN SUUNNAN SEUTULINJOILLA

Muutokset vuonna 2010

Linja 62 Mellunmäki-Tikkurila

Linja 562 Vuosaaren satama-Mellunmäki-Tikkurila

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti osa linjan 62 vuoroista jatketaan puolen tunnin vuorovälillä arkisin ja viikonloppuisin Vuosaaren satamaan linjatunnuksella 562.

Muutosajankohta 15.8.2010

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+0 ap/arki, +1 ap/lauantai, +1 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,143 M€/vuonna 2010 ja noin 0,38 M€ vuositasolla

Linja 69 Sotunki-Tikkurila

Linjan reitti jatketaan Hakunilan keskustaan Sotungin yhteyksien parantamiseksi Vantaan linjastosuunnitelman 2008-2013 mukaisesti. Samalla vuoroväliä lyhennetään arkisin ja lauantaisin ja aloitetaan sunnuntailiikenne.

Muutosajankohta 15.8.2010

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+1 ap/arki, +1 ap/lauantai, +2 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,245 M€/vuonna 2010 ja noin 0,654 M€ vuositasolla

Linja 87 Mellunmäki-Leppäkorpi

Linjan vuoroväliä arkisin lyhennetään koulu- ja työmatkayhteyksien parantamiseksi.

Muutosajankohta 15.8.2010

Autopäivä- ja kustannusmuutokset:

+2 ap/arki, 0 ap/lauantai ja 0 ap/sunnuntai

kustannusmuutos noin 0,197 M€/vuonna 2010 ja noin 0,524 M€ vuositasolla

MUUTOKSET VUONNA 2011

Linja P17 Matinlaakso-Myyrmäen palvelulinja

Linja 30 Kaivoksela-Linnainen

Linja 31 Myyrmäki-Varisto

Linja 32 Myyrmäki-Hämeenkylä

Linja 34 Kaivoksela-Myyrmäki-Martinlaakso-Vantaankoski

Linja 360 Helsinki-Pitäjänmäki-Petikko

Linja 361 Helsinki-Petikko

Linja 362 Helsinki-Pitäjänmäki-Petikko

Linja 363 Helsinki-Pähkinärinne/Askisto

Linja 364 Helsinki-Askisto

Linja 452 Helsinki-Martinlaakso

Linja 453 Helsinki-Vantaankoski

Toteutetaan Vantaan linjastosuunnitelmaan 2008-2013 sisältyvät muutokset Myyrmäen ja Martinlakson alueilla. Hyväksytyin linjastosuunnitelman mukaan nämä muutokset piti toteuttaa jo vuonna 2010. Vantaan kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi muutokset siirrettiin vuoteen 2011.

Sisäistä liikennettä parannetaan perustamalla Myyrmäen asemalle päättyvät uudet liityntälinjat 31 Petikosta, Varistosta ja Vapaalasta ja linja 32 Hämeenkylästä ja Pähkinärinteestä. Linja 30 Kaivoksela-Linnainen siirtyy kulkemaan Vaskipellon kautta. Uusi tiheävuorovälinen pienkalustolinja 34 Kaivoksela-Myyrmäki-Martinlaakso-Vantaankoski perustetaan ja samalla Martinlakson alueen palvelulinja 17 lakkautetaan. Liityntälinjat korvaavat joko osittain tai kokonaan Helsinkiin päättyviä 300-sarjan seutulinjoja.

Suorat seutulinjayhteydet Mannerheimintien suuntaan säilytetään edelleen läpi päivän Hämeenkylästä ja Pähkinärinteestä linjalla 363 sekä Varistosta, Vapaalasta ja Petikosta ruuhka-aikaan linjalla 362. Martinlaaksosta ja Myyrmäestä liikennöidään nykyistä pidemmällä vuoroväleillä linjoja 452 ja 453. Askiston yhteydet sekä Myyrmäkeen että Helsinkiin muuttuvat vaihdollisiksi Martinlakson kautta. Seutulinjat 360, 361 ja 364 lakkautetaan.

Linja 514 Lentoasema-Tapiola-Westendinasema

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti Lentoaseman yhteyksiä parannetaan lisäämällä linjalle myös päiväliikennettä.

Linja 519 Vuosaaren satama-Lentoasema

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjan ruuhka-ajan tarjontaa lisätään niin, että linjat 519 ja 520 yhdessä tarjoavat ruuhka-aikaan 10 minuutin vuorovälin.

Linja 532 Martinlaakso-Kalajärvi

Linjaa aletaan liikennöidä arkisin myös ruuhka-ajan ulkopuolella Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti.

Linja 535 Lentoasema-Espoon keskus

Linjaa vahvistetaan lyhentämällä vuoroväliä ruuhka-aikaan Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti.

Linja 577 Jakomäki-Tikkurila

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti parannetaan yhteyksiä Pohjois-Helsingistä Tikkurilaan perustamalla uusi seutulinja Siltämäestä Tikkurilaan. Uusi linja korvaa nykyisen Helsingin sisäisen linjan 77A, jonka liikennöinti päättyy.

Linja 714 Hakaniemi-Porttipuisto

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti perustetaan uusi seutulinja jatkamalla nykyisen Helsingin sisäisen linjan 74 reittiä Puistolasta Vantaalle Porttipuistoon. Samalla linjan 74 liikennöinti päättyy.

MUUTOKSET VUONNA 2012

Tikkurilan palvelulinja

Palvelu- ja pienkalustolinjaston kehittämissuunnitelman mukaisesti käynnistetään Tikkurilan alueella kutsuhajukseen perustuvan palvelulinjan liikennöinti. Palvelulinja parantaa erityisesti ikäihmisten ja liikuntaesteisten liikkumismahdollisuuksia. Palvelulinja on kaikkien matkustajien käytettävissä.

Linja 309 Helsinki-Honkasuo-Myyrmäki

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti perustetaan uusi linja palvelemaan yhteyksiä uudelta Honkasuon alueelta Helsingin keskustaan ja Myyrmäkeen. Linja korvaa Helsingin sisäisen linjan 45, joka lakkautetaan.

Linja 514 Lentoasema-Tapiola-Westendinasema

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti yhteyksien parantamista Espoosta Lentoasemalle jatketaan lyhentämällä linjan 514 ruuhka-ajan vuoroväliä puoleen tuntiin.

Linja 570 Jokeri 2 Vuosaari-Mellunmäki-Malmi-Myyrmäki

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti perustetaan uusi kehämäinen poikittaislinja reitille Vuosaari-Mellunmäki-Malmi-Myyrmäki. Linja korvaa nykyisen Helsingin sisäisen linjan 78 Vuosaari-Mellunmäki-Malmi. Linja parantaa seudullisia itä-länsisuuntaisia poikittaisyhteyksiä ja tarjoaa lisäksi uudelle Kuninkaantammen alueelle yhteyden Myyrmäkeen.

MUUTOKSET KERAVAN SISÄISILLÄ LINJOILLA JA KERAVAN SUUNNAN SEUTULINJOILLA

Muutokset vuonna 2009

Linja 5 Sorsakorpi-Keravan asema-Mattilanpuisto

Linja 633, A Helsinki-Vallinoja-Kerava / Virrenkulma

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjan 633A vuorot ajetaan Keravan asemalta Virrenkulmaan Sorsakorven sijasta. Sorsakorven joukkoliikennepalvelut hoidetaan jatkossa Keravan sisäisen linjan 5 Sorsakorpi-Keravan asema-Mattilanpuisto liikennöintiaikaa pidentämällä. Muutoksesta ei aiheudu merkittäviä suorite- ja kustannusmuutoksia.

Muutosajankohta 15.8.2010

MUUTOKSET VUONNA 2011

Linja 873 Päiväkumpu-Peijas-Kerava

Seudun joukkoliikennesuunnitelmaluonnoksen 2010-2014 mukaisesti linjan reittiä muutetaan Keravalla siten, että osa vuoroista ajetaan Koivikon ja osa Kercan kautta. Muutoksesta ei aiheudu suorite- eikä kustannusvaikutuksia.

LIITE 2**LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012****Seutuliikenne**

Seutulinjat PKS, milj. sop.km	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset	34,730	34,560	35,064	35,064	35,064
- Suurpeltoon yhteys linjalla 120			0,168	0,447	0,447
- Saunalahden yhteyksien parantaminen			0,041	0,110	0,110
- HKL:n 54B:n korv. linjalla 512B viikonlop.			0,079	0,211	0,211
- Jokerille L:vaaraan päättyviä B-vuoroja			0,157	0,419	0,419
- Linjan 562 Tikkurila-Vuosaaren satama			0,198	0,527	0,527
- Muut muutokset			0,082	0,219	0,219
- Erittelemätön vähennysn -2 % nykyliikent.			-0,701	-0,701	-0,701
- Linjastomuutokset 2011			0,000	0,162	0,422
- Linjastomuutokset 2012			0,000	0,000	0,575
Yhteensä	34,730	34,560	35,088	36,458	37,293

Junaliikenne PKS, milj. paikkakm	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Yhteensä	1103,5	1125,57	1131,198	1153,8	1176,9

PKS:n seutuliikenteen menot ja tulot, milj. euroa	2009	2009	2010	2011	2012
	TA	Ennuste	LP	Suunnitelmakausi	
Korvaukset seutuliikenteestä (ilman ALV)	87,403	83,475	88,618	91,999	93,718
Nykyliikenne, johon seuraavat muutokset			88,255	88,255	88,255
- Suurpeltoon yhteys linjalla 120			0,358	0,955	0,955
- Saunalahden yhteyksien parantaminen			0,090	0,240	0,240
- HKL:n 54B:n korv. linjalla 512B viikonlop.			0,221	0,588	0,588
- Jokerille L:vaaraan päättyviä B-vuoroja			0,480	1,281	1,281
- Linjan 562 Tikkurila-Vuosaaren satama			0,504	1,343	1,343
- Muut muutokset 2010			0,226	0,602	0,602
- Muutokset vara-autoissa ja lisäliikent.			0,250	0,250	0,250
- Erittelemätön vähennysn -2 % nykyliikent.			-1,766	-1,766	-1,766
- Linjastomuutokset 2011			0,000	0,251	0,649
- Linjastomuutokset 2012			0,000	0,000	1,321
Korvaukset U-liikenteestä	0,640	0,940	0,976	0,976	0,976
Korvaukset VR:lle	56,087	55,610	59,058	61,606	67,180
Menot yhteensä	144,130	140,025	148,652	154,581	161,874
Seutulipputulot (ilman ALV)	95,623	92,500	95,948	97,867	99,824

LIITE 2

LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012

Espoon sisäinen liikenne

Espoon sisäiset linjat, milj. sop.km	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	12,418	11,957	12,419	12,419	12,419
- Linjojen 3 ja 5 vahvistaminen			0,049	0,131	0,131
- Linjojen 35 ja 43 korvaam. uusilla linj. 53 ja 55			0,012	0,033	0,033
- Muut muutokset			0,075	0,201	0,201
- muutokset vuonna 2011				0,056	0,146
- muutokset vuonna 2012					0,070
Yhteensä	12,418	11,957	12,555	12,840	13,000

Espoon sisäiset linjat, milj. euroa	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	30,989	29,027	31,098	31,098	31,098
- Linjojen 3 ja 5 vahvistaminen			0,125	0,334	0,334
- Linjojen 35 ja 43 korvaam. uusilla linj. 53 ja 55			0,118	0,313	0,313
- Muut muutokset			0,173	0,463	0,463
- muutokset vuonna 2011				0,252	0,652
- muutokset vuonna 2012					0,149
Yhteensä	30,989	29,027	31,514	32,460	33,009

Espoon sisäiset lipputulot, milj. euroa 1)	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
	12,475	12,283	12,685	12,812	12,940
1) Suunnitelmakaudella lipputuloissa on arvioitu 1 % kasvu/vuosi					

LIITE 2

LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012

Vantaa sisäinen liikenne

Vantaan sisäiset linjat, milj. sop.km	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	9,124	9,010	9,128	9,128	9,128
- Osa linjan 62 vuoroista uudelle linjalle 562			-0,130	-0,348	-0,348
- Linjan 69 vahvistaminen VanLin mukaisesti			0,109	0,290	0,290
- Linjan 87 vahvistaminen VanLin mukaisesti			0,078	0,209	0,209
- Muut muutokset			0,09	0,244	0,244
- muutokset vuonna 2011				0,437	1,135
- muutokset vuonna 2012					0,000
Yhteensä	9,124	9,010	9,276	9,960	10,658

Vantaan sisäiset linjat, milj. euroa	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset (sis. palvelulinjat)	23,429	22,162	23,777	23,777	23,777
- Osa linjan 62 vuoroista uudelle linjalle 562			-0,364	-0,970	-0,970
- Linjan 69 vahvistaminen VanLin mukaisesti			0,247	0,659	0,659
- Linjan 87 vahvistaminen VanLin mukaisesti			0,198	0,529	0,529
- Muut muutokset			0,237	0,632	0,632
- Lisäliikenne pe lähdöt			0,050	0,050	0,050
- muutokset vuonna 2011				1,312	3,410
- muutokset vuonna 2012					0,032
Yhteensä	23,429	22,162	24,145	25,989	28,119

Vantaan sisäiset lipputulot, milj. euroa 1)	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
	9,428	9,105	9,368	9,462	9,557
1) Suunnitelmakaudella lipputuloissa on arvioitu 1 % kasvu/vuosi					

LIITE 2**LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012****Kauniaisten palvelulinja**

Kauniaisten palvelulinja, milj. sop.km	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne	0,010	0,011	0,011	0,011	0,011
Yhteensä	0,010	0,011	0,011	0,011	0,011

Kauniaisten palvelulinjan menot, milj. euroa	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne	0,026	0,025	0,026	0,026	0,026
Yhteensä	0,026	0,025	0,026	0,026	0,026

Kauniaisten sisäiset lipputulot, milj. euroa	TA	Ennuste	LP Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
	0,078	0,077	0,081	0,082	0,083

1) Suunnitelmakaudella lipputuloissa on arvioitu
1 % kasvu/vuosi

LIITE 2
LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012
Kerava

Keravan seutulinjat, milj. sop.km	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset	1,111	1,104	1,109	1,109	1,109
- linja 633			0,000	0,000	0,000
- linja 738			0,020	0,053	0,053
- linja 873			0,007	0,018	0,018
Yhteensä	1,111	1,104	1,136	1,180	1,180
Keravan sisäiset linjat, milj. sop.km	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset	0,198	0,202	0,202	0,202	0,202
- linja 5			0,006	0,016	0,016
- linja 8				0,001	0,001
Yhteensä	0,198	0,202	0,208	0,219	0,219
Keravan seutulinjat, milj. euroa	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset	2,33	2,228	2,432	2,432	2,432
- linja 633			0,000	0,000	0,000
- linja 738			0,048	0,129	0,129
- linja 873			0,015	0,038	0,038
Yhteensä	2,330	2,228	2,495	2,599	2,599
Keravan sisäiset linjat, milj. euroa	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
Nykyliikenne, johon muutokset	0,544	0,523	0,509	0,509	0,509
- linja 5			0,007	0,019	0,019
- linja 8			0,001	0,002	0,002
- siirto seutulinjalta 738			0,005	0,005	0,005
Yhteensä	0,544	0,523	0,522	0,535	0,535
VR-korvaus Kerava, milj. euroa	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
(Korvauksen kasvu suunnitelmakaudella 1 %/v)	3,481	3,440	3,540	3,575	3,611
Liikenteen menot yhteensä, Kerava	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
	6,355	6,191	6,557	6,709	6,745
Keravan lipputulot yhteensä	TA	Ennuste	TA Suunnitelmakausi		
	2009	2009	2010	2011	2012
(Keravan seutulipputulot ja sis lipputulot) Suunnitelmakaudella lipputuloihin + 1 % vuodessa	4,180	4,578	4,839	4,887	4,936

LIITE 2**LIIKENTEEN KM-SUORITTEET, MENOT JA LIPPUTULOT 2009 – 2012****Kirkkonummi**

Kirkkonummen U-linjat, milj. sop.km	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
Nykyliikenne, johon muutokset					
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirkkonummen U-linjat, milj. euroa	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
Nykyliikenne, johon muutokset	3,076	3,500	3,633	3,669	3,706
Yhteensä	3,076	3,500	3,633	3,669	3,706
YTV:n osuus K:nummen sis. liikenteestä	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
VR-korvaus Kirkkonummi, milj. euroa	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
(Korvauksen kasvu suunnitelmakaudella 1 %/v)	2,430	2,280	2,348	2,371	2,395
Liikenteen menot yhteensä, Kirkkonummi	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
	5,506	5,780	5,981	6,040	6,101
Kirkkonummen lipputulot yhteensä	TA 2009	Ennuste 2009	TA 2010	Suunnitelmakausi 2011 2012	
(K:nummen seutulipputulot ja sis lipputulot) Suunnitelmakaudella lipputuloihin + 1 % vuodessa	3,689	3,937	4,143	4,184	4,226

LIITE 3

LASKELMAT KUNTIEN TARIFFITUESTA v. 2010-2012

Tariffituki kunnittain v. 2010:

A. Kustannukset kunnittain							
Operointikustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	223,569	86,937	1,885	64,365	0,691	0,661	378,108
- 3. vyöhyke	1,751	0,934	0,011	1,229	4,032	4,581	12,538
Yhteensä	225,320	87,871	1,896	65,594	4,723	5,242	390,646
%-jakautuma	57,7 %	22,5 %	0,5 %	16,8 %	1,2 %	1,3 %	100,0 %
Yleiskustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	23,897	7,099	0,136	4,828	0,078	0,065	36,103
- 3. vyöhyke	0,109	0,056	0,000	0,111	0,270	0,121	0,667
Yhteensä	24,006	7,155	0,136	4,939	0,348	0,186	36,770
%-jakautuma	65,3 %	19,5 %	0,4 %	13,4 %	0,9 %	0,5 %	100,0 %
Infrakustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	50,779	3,493	0,068	2,937	0,164	0,152	57,593
- 3. vyöhyke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	50,779	3,493	0,068	2,937	0,164	0,152	57,593
%-jakautuma	88,2 %	6,1 %	0,1 %	5,1 %	0,3 %	0,3 %	100,0 %
Kustannukset yhteensä	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	298,245	97,529	2,089	72,130	0,933	0,878	471,804
- 3. vyöhyke	1,860	0,990	0,011	1,340	4,302	4,702	13,205
Yhteensä	300,105	98,519	2,100	73,470	5,235	5,580	485,009
%-jakautuma	61,9 %	20,3 %	0,4 %	15,1 %	1,1 %	1,2 %	100,0 %
B. Lipputulot kunnittain							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	150,417	48,645	1,228	36,807	0,479	0,406	237,982
- 3. vyöhyke	1,570	1,260	0,045	0,918	2,765	2,424	8,982
Yhteensä	151,987	49,905	1,273	37,725	3,244	2,830	246,964
%-jakautuma	61,5 %	20,2 %	0,5 %	15,3 %	1,3 %	1,1 %	100,0 %
C. Tariffituki kunnittain ennen aikaisempien vuosien ylijäämää, valtionapuja ja muita tukia							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	147,828	48,884	0,861	35,323	0,454	0,472	233,822
- 3. vyöhyke	0,290	-0,270	-0,034	0,422	1,537	2,278	4,223
Yhteensä	148,118	48,614	0,827	35,745	1,991	2,750	238,045
%-jakautuma	62,2 %	20,4 %	0,3 %	15,0 %	0,8 %	1,2 %	100,0 %
Tariffituesta tehtävät vähennykset							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- ed. vuosien ylijäämä	0,612	0,523	0,076	0,157	0,000	0,000	1,368
- valtionavut	3,288	1,261	0,032	0,732	0,000	0,000	5,313
- muut tuet	1,132						
Yhteensä	5,032	1,784	0,108	0,889	0,000	0,000	7,813
%-jakautuma	64,4 %	22,8 %	1,4 %	11,4 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
D. Tariffituki kunnittain vähennysten jälkeen							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Yhteensä	143,086	46,830	0,719	34,856	1,991	2,750	230,232
%-jakautuma	62,1 %	20,3 %	0,3 %	15,1 %	0,9 %	1,2 %	100,0 %

Vertailu tariffituki LP2010 ja TA2009

Tariffituki (ilman edellisten vuosien ylijäämää ja valtionapuja) kunnittain TA 2009							
TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	136,776	46,359	0,912	35,781	0,000	0,000	219,828
- 3. vyöhyke	-0,198	0,274	-0,005	0,592	1,858	1,965	4,486
Yhteensä	136,578	46,633	0,907	36,373	1,858	1,965	224,314
%-jakautuma	60,9 %	20,8 %	0,4 %	16,2 %	0,8 %	0,9 %	100,0 %
Erotus LP2010-TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	11,052	2,525	-0,051	-0,458	0,454	0,472	13,994
- 3. vyöhyke	0,488	-0,544	-0,029	-0,170	-0,321	0,313	-0,263
Yhteensä	11,540	1,981	-0,080	-0,628	0,133	0,785	13,731
	8,4 %	4,2 %	-8,8 %	-1,7 %	7,2 %	39,9 %	6,1 %

Tariffituki kunnittain v. 2011:

A. Kustannukset kunnittain							
Operointikustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	230,865	89,774	1,946	66,465	0,714	0,683	390,447
- 3. vyöhyke	1,780	0,950	0,011	1,250	4,100	4,658	12,749
Yhteensä	232,645	90,724	1,957	67,715	4,814	5,341	403,196
%-jakautuma	57,7 %	22,5 %	0,5 %	16,8 %	1,2 %	1,3 %	100,0 %
Yleiskustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	25,088	7,451	0,144	5,069	0,082	0,069	37,903
- 3. vyöhyke	0,114	0,058	0,000	0,116	0,283	0,127	0,698
Yhteensä	25,202	7,509	0,144	5,185	0,365	0,196	38,601
%-jakautuma	65,3 %	19,5 %	0,4 %	13,4 %	0,9 %	0,5 %	100,0 %
Infrakustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	50,963	3,506	0,068	2,948	0,165	0,153	57,803
- 3. vyöhyke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	50,963	3,506	0,068	2,948	0,165	0,153	57,803
%-jakautuma	88,2 %	6,1 %	0,1 %	5,1 %	0,3 %	0,3 %	100,0 %
Kustannukset yhteensä	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	306,916	100,731	2,158	74,482	0,961	0,905	486,153
- 3. vyöhyke	1,894	1,008	0,011	1,366	4,383	4,785	13,447
Yhteensä	308,810	101,739	2,169	75,848	5,344	5,690	499,600
%-jakautuma	61,8 %	20,4 %	0,4 %	15,2 %	1,1 %	1,1 %	100,0 %
B. Lipputulot kunnittain							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	151,771	49,083	1,239	37,138	0,483	0,410	240,124
- 3. vyöhyke	1,586	1,272	0,045	0,927	2,792	2,448	9,070
Yhteensä	153,357	50,355	1,284	38,065	3,275	2,858	249,194
%-jakautuma	61,5 %	20,2 %	0,5 %	15,3 %	1,3 %	1,1 %	100,0 %
C. Tariffituki kunnittain ennen aikaisempien vuosien ylijäämää, valtionapuja ja muita tukia							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	155,145	51,648	0,919	37,344	0,478	0,495	246,029
- 3. vyöhyke	0,308	-0,264	-0,034	0,439	1,591	2,337	4,377
Yhteensä	155,453	51,384	0,885	37,783	2,069	2,832	250,406
%-jakautuma	62,1 %	20,5 %	0,4 %	15,1 %	0,8 %	1,1 %	100,0 %
Tariffituesta tehtävät vähennykset							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- ed. vuosien ylijäämä	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
- valtionavut	4,384	1,681	0,043	0,976	0,000	0,000	7,084
- muut tuet	1,132						1,132
Yhteensä	5,516	1,681	0,043	0,976	0,000	0,000	8,216
%-jakautuma	67,1 %	20,5 %	0,5 %	11,9 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
D. Tariffituki kunnittain vähennysten jälkeen							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Yhteensä	149,937	49,703	0,842	36,807	2,069	2,832	242,190
%-jakautuma	61,9 %	20,5 %	0,3 %	15,2 %	0,9 %	1,2 %	100,0 %

Vertailu tariffituki LP2011 ja TA2009

Tariffituki (ilman edellisten vuosien ylijäämää ja valtionapuja) kunnittain TA 2009

TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	136,776	46,359	0,912	35,781	0,000	0,000	219,828
- 3. vyöhyke	-0,198	0,274	-0,005	0,592	1,858	1,965	4,486
Yhteensä	136,578	46,633	0,907	36,373	1,858	1,965	224,314
%-jakautuma	60,9 %	20,8 %	0,4 %	16,2 %	0,8 %	0,9 %	100,0 %
Erotus LP2011-TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	18,369	5,289	0,007	1,563	0,478	0,495	26,201
- 3. vyöhyke	0,506	-0,538	-0,029	-0,153	-0,267	0,372	-0,109
Yhteensä	18,875	4,751	-0,022	1,410	0,211	0,867	26,092
	13,8 %	10,2 %	-2,4 %	3,9 %	11,4 %	44,1 %	11,6 %

Tariffituki kunnittain v. 2012:

A. Kustannukset kunnittain							
Operointikustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	238,263	92,651	2,009	68,595	0,736	0,704	402,958
- 3. vyöhyke	1,794	0,957	0,011	1,259	4,131	4,694	12,846
Yhteensä	240,057	93,608	2,020	69,854	4,867	5,398	415,804
%-jakautuma	57,7 %	22,5 %	0,5 %	16,8 %	1,2 %	1,3 %	100,0 %
Yleiskustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	25,965	7,711	0,149	5,246	0,085	0,071	39,227
- 3. vyöhyke	0,118	0,060	0,000	0,120	0,293	0,131	0,722
Yhteensä	26,083	7,771	0,149	5,366	0,378	0,202	39,949
%-jakautuma	65,3 %	19,5 %	0,4 %	13,4 %	0,9 %	0,5 %	100,0 %
Infrakustannukset	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	50,891	3,501	0,068	2,943	0,164	0,152	57,719
- 3. vyöhyke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	50,891	3,501	0,068	2,943	0,164	0,152	57,719
%-jakautuma	88,2 %	6,1 %	0,1 %	5,1 %	0,3 %	0,3 %	100,0 %
Kustannukset yhteensä	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	315,119	103,863	2,226	76,784	0,985	0,927	499,904
- 3. vyöhyke	1,912	1,017	0,011	1,379	4,424	4,825	13,568
Yhteensä	317,031	104,880	2,237	78,163	5,409	5,752	513,472
%-jakautuma	61,7 %	20,4 %	0,4 %	15,2 %	1,1 %	1,1 %	100,0 %
B. Lipputulot kunnittain							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	153,151	49,528	1,250	37,475	0,488	0,413	242,305
- 3. vyöhyke	1,601	1,285	0,046	0,936	2,820	2,473	9,161
Yhteensä	154,752	50,813	1,296	38,411	3,308	2,886	251,466
%-jakautuma	61,5 %	20,2 %	0,5 %	15,3 %	1,3 %	1,1 %	100,0 %
C. Tariffituki kunnittain ennen aikaisempien vuosien ylijäämää, valtionapuja ja muita tukia							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	161,968	54,335	0,976	39,309	0,497	0,514	257,599
- 3. vyöhyke	0,311	-0,268	-0,035	0,443	1,604	2,352	4,407
Yhteensä	162,279	54,067	0,941	39,752	2,101	2,866	262,006
%-jakautuma	61,9 %	20,6 %	0,4 %	15,2 %	0,8 %	1,1 %	100,0 %
Tariffituesta tehtävät vähennykset							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- ed. vuosien ylijäämä	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
- valtionavut	4,384	1,681	0,043	0,976	0,000	0,000	7,084
- muut tuet	1,132						1,132
Yhteensä	5,516	1,681	0,043	0,976	0,000	0,000	8,216
%-jakautuma	67,1 %	20,5 %	0,5 %	11,9 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
D. Tariffituki kunnittain vähennysten jälkeen							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Yhteensä	156,763	52,386	0,898	38,776	2,101	2,866	253,790
%-jakautuma	61,8 %	20,6 %	0,4 %	15,3 %	0,8 %	1,1 %	100,0 %

Vertailu tariffituki LP2012 ja TA2009

Tariffituki (ilman edellisten vuosien ylijäämää ja valtionapuja) kunnittain TA 2009

TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	136,776	46,359	0,912	35,781	0,000	0,000	219,828
- 3. vyöhyke	-0,198	0,274	-0,005	0,592	1,858	1,965	4,486
Yhteensä	136,578	46,633	0,907	36,373	1,858	1,965	224,314
%-jakautuma	60,9 %	20,8 %	0,4 %	16,2 %	0,8 %	0,9 %	100,0 %
Erotus LP2012-TA09	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	25,192	7,976	0,064	3,528	0,497	0,514	37,771
- 3. vyöhyke	0,509	-0,542	-0,030	-0,149	-0,254	0,387	-0,079
Yhteensä	25,701	7,434	0,034	3,379	0,243	0,901	37,692
	18,8 %	15,9 %	3,7 %	9,3 %	13,1 %	45,9 %	16,8 %